

SISZÁN TŰL

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvérve:
Egy évre 10 k.
Negyedévre 4 -
Helyben házhoz hordva:
Egy évre 20 kor.
Negyedévre 5 -
Vidékre postán szállítva:
Egy évre 24 kor.
Negyedévre 6 -
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahévívő és
ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XXI. évfolyam 56. szám.

Nagyvárad.

Szerda 1915 március 10.

Hindenburg

döntésre készül Lengyelországban.

Budapest, március 9. (Saját tudósítónktól.) A Berliner Tagblatt katonai szakértője: Morahy őrnagy a következőket írja:

Hindenburg azt jelenti: A keleti hadszíntéren hadműveleteink tervszerűek. A nagy hadvezér ezt a kijelentést mindig nagy események előestéjén szokta tenni. A helyzet megfelel ennek a várakozásnak, mert az oroszok kénytelenek voltak védelmi vonalukat a Njemen-erdők mögé visszavonni. Lomzától északkeletre is hiába igyekeznek az oroszok levegőhöz jutni, pedig itt az orosz gárdával állunk harcban. Az orosz gárdát pedig nem állították volna harcba, ha nem folya a küzdelem a végső döntésért.

A kárpáti harcok.

Bécs, március 9. Czibuika altábornagy, akit felkeresett a Reichspost haretéri tudósítója, Kirchlechner, kijelentette, hogy a kárpáti harcokban a magyar és horvát csapatok szinte emberfeletti erőfeszítéssel és hősiességgel küzdöttek. A csapatok teljesítménye csak akkor ítélné meg igazán, ha tudjuk, hogy az Erdős-Kárpátok magaslatain harminc fokok a hideg és másfél méter a hó. Még a lejtőkön is volt nap, amikor a hőmérő higanya 29 fokra süllyedt a nullpont alá. És ebben az időben a legjobb esetben is csak fenyőágakból összetákoltt sátrakban húzhaták meg magukat a katonák.

Kolemeát a már dicsőséggel övezett régóta harcoló ezredek vették be, kétezer foalyot ejtettek s megakadályozták, hogy az oroszok visszavonulásuk alkalmával rombolhassanak. Reméli, hogy az ellenséget délkeleti Galiciából véglegesen kiűzik. Az altábornagy fölháborodással szölt az orosz csapatok pusztításáról, végül ezeket mondotta:

— Az a hadseregrész, amely itt harcol, el van telve a legjobb reménységgel a jövőre nézve.

Visszavertük az oroszok támadását a Kárpátokban.

Budapest, márc. 9. (Saját tud.) A sajtóhadiszállásról jelentik: A Kárpátokban az időjárás megenyhült s ez lehetővé teszi a harcok folytatását. Az elkeseredett harcok éjjel-nappal tartanak, az oroszok folytonos rohamokkal támadnak, hogy részt üssenek arcvonalunkon, de minden támadásukat visszavertük. Az oroszok mindenütt nagy veszteségeket szenvedtek.

Nagy harcok Lengyelország déli részén.

Budapest, március 9. (Saját tudósítónktól.) A haditudósítóknak a sajtóhadiszálláson kelt jelentése szerint a dél-lengyelországi harc teljes erejével kitört. Az oroszok nagy erővel támadták meg a magyar-osztrák csapatoknak a Pilica és a Nida mentén levő hadállásait, de mindenütt véresen vertük vissza támadásaikat.

A semleges államok a kereskedelem szabadságát követelik.

Budapest, márc. 9. (Saját tud.) Hágai jelentés szerint Hollandia közös akcióra készül az Unióval egyetértve. A két semleges állam követelni fogja Angliától, hogy a semleges államok kereskedelmének szabadságát respektálja.

A Dardanellák ostrománál leküzdhetetlen nehézségek vannak.

Páris, márc. 9. (Saját tud.) A New-York Herald párisi kiadása jelenti: Ezentul a Dardanellák szélessége nagyon esőkken s nem több, mint 1250 méter. Itt vannak összpontosítva a legnagyobb parti erődítések. Cianak és Kilid Bahr. A partok a víz színétől egész fel erősen vannak ágyukkal felszerelve: a víz tele van hintve aknákkal. Itt fog az entente flottája a legnagyobb nehézségekre találni. A Dardanellák e részen tul 7-8 km. szélesek. A jelenleg tűz alatt levő Dardanus erőd a Dardanellák 4 kilométer széles pontján fekszik. A Goeben két nehéz ágyuja is itten teljesít szolgálatot. A Queen Elisabeth angol hadihajónak részvétele a történelemnek e páratlanul nagy és fontos ütközetében azonban bizalommal tölti el az angolokat, akik hisznek a Dardanellák kieroszakolásában.

A japán lapok követelik Kína megtámadását.

Budapest, márc. 9. (Saját tudósítónktól.) Ruskoje Slovo szerint Jappának rendkívüli komoly gondokat okoz a németek kínai befolyásának erősödése. Japáni lapok szerint a kínai probléma végső megoldására ez az egyetlen és legkedvezőbb alkalom. A tokiói sajtó egyre hangoztatja azt a kívánalmat, hogy Japán támadja meg azonnal Kínát.

Románia megtiltja a gabonakivitelt.

Budapest, márc. 9. (Saj. tud.) Bukarestből jelentik: A román parlament előtt törvényjavaslat fekszik, mely eltiltja a zab és rozs kivitelt Romániából és a bab és kukorica kivitelt csak magas vámmal megterhelve enged meg.

Görögország a koronatanács után.

Budapest, február 9 (Saját tud.) Athénből jelentik: A koronatanács döntése a semlegesség fenntartása felett a közhangulatban semmi izgalmat nem okozott.

Minden tüntetés elmaradt, a kormányváltozás nyugodtan történt meg. Az ántánt minden erőlködése, hogy a közvéleményt felizgassa, sikertelen maradt. A francia lapok

hevesen támadják Görögországot és az új görög miniszterelnököt, Zaimist.

Sikereink az északi harctéren.

Budapest, március 9. (Saját tud.) Tegnap heves küzdelmek voltak az egész kárpáti harcmezőn. A tiroli császárvadászok sikerrel támadták meg a szemben álló orosz csapatokat a Dunajec vonal déli szárnyán. Az Uzsok és Lupkov közti szakaszon elkeseredett küzdelemben csapataink fényes sikereket értek el.

Bulgária készülődése.

Milanó március 9. (Saját tudósítónktól) A Corriera della Sera írja: A bolgár hadügyminiszter a szobránjában törvényjavaslatot terjesztett elő a hadiezenzurról, amely igen szigorú rendelkezéseket tartalmaz. Azonkívül törvényjavaslatot nyújtott be a katonai előkészületekről is. Ennek egyik paragrafusa fölhatalmazza a hadügyminisztert, hogy minden bolgár alattvalót, aki alkalmas a katonai szolgálatra, 21 ik életévtől 50 éves korig 45 napi fegyvergyakorlatra behívasson.

A németek sikerei mindkét hadszíntéren.

Nyugati hadszíntér.

Berlin, március 9. A nagyfőhadiszállás jelenti:

A Loretto-magaslaton csapataink a franciáktól két további árkot ragadtak el, hat tisztelet és 250 főnyi legénységet fogtak el s 2 géppuskát és 2 kisebb ágyut zsákmányoltak.

Champagnében a harcok még nem jutottak befejezéshez. Lemesnetől északnyugatra az előretörésre kész ellenséget tüzelésünk a támadásban megakadályozta.

A Vogezekben köd és hó megnehezítették a harci tevékenységet. Münsterből nyugatra és Sennheimtől északra még folyik a harc.

5550 orosz fogoly.

Keleti hadszíntér.

Augusztowtól keletre az oroszoknak ellenünk intézett támadásai az ellenség súlyos veszteségei mellett meghiúsultak.

Lomsától északkeletre az ellenség egy sikertelen támadása után 800 hadifoglyot hagyott kezeink között. Ostovlenkánál harc fejlődött, amely még nem ért véget.

Prasznyasztól nyugatra és északnyugatra vívott harcban, amely reánk nézve kedvezően folyt le, 3000 orosz elfogtunk.

Rawkától északra és Nowemiasztótól északnyugatra az oroszoknak ellenünk intézett támadásai eredménytelenek voltak. Itt 1750 orosz ejtettünk foglyul. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Smyrna és a Dardanellák sikertelen bombázása.

Konstantinápoly, márc. 9. A főhadiszállás közli:

Tegnap az ellenséges páncélosok 3 óra hosszat nagy távolságról, hosszú időközökben eredménytelenül bombázták Smyrna erődtési műveit és azután visszavonultak. Ma délelőtt hatástalan tüzelésüket egy órán át

folytatták. Bombázásuk nekünk sem veszteséget, sem kárt nem okozott.

Ma délután négy angol hadihajó időközönként ágyuiknak hordképességénél nagyobb távolságból bombázták Dardanella-erődjeiket és eredménytelenül visszavonultak Tenedosba.

A sarosi öbölben egy ellenséges cirkálót, amely Harad—Bulair környékét lövöldözte, két gránátunk a hajóhídon ért.

Az angolok, akik megkísérelték a Karul folyó mentén Inakba előnyomulni, itt ismét vereséget szenvedtek.

Három zászlóalj angol gyalogság két gyorstüzelő ágyuval, két hegyi üteggel és egy gépfegyveres taggal valamint egy század lovassággal március 3-án támadást próbált intézni Ahwaz környékén lévő állásaink ellen. Csapataink ellentámadására az ellenség 260 halott és sok száz sebesült hátra hagyásával, részint a Karul folyóba szorult, részint nagyszámu fogoly visszahagyásával rendetlenül menekült Pender—Naktiriéltől délre horgonyzó hajóra.

Az esetek között van egy órnagy és 4 más angol tiszt. Mi 3 ágyut, 500 puskát 200 lovat és nagymennyiségű municiót s más hadi anyagot zsákmányoltunk. Veszteségünk jelentéktelen. (Min. eln. sajt.)

A város szerződése a malmokkal.

A jogügyi-bizottság ülése.

A városi tanács tudvalevőleg megegyezett a malmokkal, hogy a kormány által Nagyvárad városa részére átadandó 400 waggon gabonaörlését átadja a nagyvárad malmoknak a város megőrlés és keverés végett, míg a liszt elárúsítását házilag kezeli a város.

A malmok által ingyen átbocsátott 10 üzletben bocsátja a város forgalomba a lisztet, de csak a város által kiadott utalvány alapján szolgáltatják ki a szükséges mennyiséget.

A tisztí ügyész elkészítette a malomtulajdonosok által elfogadott feltételek alapján a szerződés-tervezetet, amelyet tegnap tárgyalta a jogügyi szakkbizottság.

A vitatkozások során megtudtuk, hogy a malmoktól lefoglalt lisztkészlet után itélve, Nagyvárad város közönségének még 9—10 napra elegendő lisztkészlete van.

Igaz, hogy ezenkívül még tekintélyes mennyiségű liszt van az egyes háztartásokban, de azért ebből az látszik, hogy nagyon közeledik az idő, mikor Nagyvárad liszt nélkül marad.

Azt most már látjuk, hogy a városházán erősen dolgoznak az élelmiszer kérdésében s az előjelekből és intézkedésekből itélve Lukács Ödön főjegyzőnél jó közben van a dolog.

A jogügyi szakkbizottság tegnap délután tárgyalta a szerződést.

Lukács Ödön főjegyző elnökele alatt Harmathy Károly, dr Medvigy Gábor, dr Rezső Mór és dr Dóri István voltak jelen az ülésen.

Dr Dóri István mint előadó ismertette az ügyet. Rámutatott az először tervbe vett megoldásra, hogy az állam által küldendő terméket átadják a malmoknak s azok bocsátják áruba a lisztet. Azonban ettől elállottak s abban egyeztek meg a malmokkal, hogy csak az őrlést és keverést vállalják el

a malmok, míg a liszt kiszolgáltatását házi-kezelésben eszközöli a város. Erre készítette el a tanács megbízásából a szerződést. Ezután ismertette a liszt keverésére vonatkozó miniszteri rendeleteket.

Dr Medvigy Gábor felveti a kérdést, hogy nem lenne-e előnyös a városra a buza árának és a liszt árának összehozása után, ha ez összegért a malmoktól a liszt kiszolgáltatását kívánnák s a város nem bajlódna a kiszolgáltatással.

Lukács azt válaszolta a kérdésre, hogy a tanács nagyon megfontolta a kérdés pénzügyi oldalát is s éppen ezért döntött a liszt kiszolgáltatásának házi-kezelése mellett. A város nem fizet rá, sőt némi kis pénzhez jut, amelyen a szegényeknek ingyen lisztet ad. Csak a házi-kezelés mellett lehet biztosítani, hogy az jusson liszthez, aki rászorult és oly mennyiséget kapjon csak, amennyire csak tényleg szüksége van. Még más etikai szempontok is a házi-kezelés mellett szólnak. Egy újabb miniszteri leirat szerint is hasonló információt kapott a város képviselője is a miniszteriumban, hogy a város kapja meg a 400 waggon terményt, miért is takarékoskodni kell s meg kell akadályozni a po-eséklást.

Az ő kezdeményezésére a polgármester a jelenlegi lisztkészlet lefoglalására kért és kapott engedélyt.

Sok kórház, sok katona van a városban, ezek részére a városnak kell gondoskodni élelmiszerről. A malmokban zár alá vett lisztmennyiség 8—9 napra elég a város közönségének. Feladata ilyen körülmények között a városnak, hogy a takarékoság mellett lehetőleg tegye a spekulációt, a készletek összehalmozását. A malmok lisztkészletének zár alá vétele mellett a liszt kivitelt eltiltották s erről értesítették a vasutat és a vámokat, 5 kiló lisztnél vagy kenyérenél többet nem szabad kivinni a városból Mától kezdve csak utalvány mellett lehet lisztet kapni és pedig utalványra. A pékekkel megállapodtak az egy napi lisztzükségletre. Csak annyit kapnak a malmoktól városi utalványra. A malom azután elszámol a városnak. A lisztkereskedők is csak így kapnak lisztet. Megfogyják szabni a kenyér árát, amit a közönségtől szedhetnek a pékek. Aki visszaélést követ el, nem kap több lisztet.

Dr Rezső Mór kérdést tesz, hogy az alispán által kiadott rendelet a liszt behozataltát Nagyváradra is eltiltja.

Lukács Ödön szerint az alispán tilalma csak a nyers terményekre vonatkozik.

Dr Medvigy Gábor újból a házi-kezelés előnyeiről kér kellő felvilágosítást.

Lukács Ödön rámutat, hogy az egész országban a városok kongresszusán is foglalkoztak a kérdéssel és a házi-kezelést találták a legelőnyösebbnek. Ellenőrzés mindenképpen kell s így még legelőnyösebb a házi-kezelésnél az ellenőrzés. Tíz üzletben árulják majd a lisztet.

Dr Medvigy Gábor nem látja semmi akadályt annak, ha az összes üzletnek adnának lisztet eladásra. A közönség érdeke kívánná ezt.

Lukács Ödön nem látja azért helyesnek, hogy minden üzletben árulják a lisztet, mert az ellenőrzés sokba kerül. A kezelést is nagyon megnehezítené a sok elárúsító hely.

Ezután a szerződést pontonként tárgyalta.

Az őrlési díj métermázsánként: buzánál, rozsnál, árpánál 2 K 50 f. tengerinél 2 K 20 f. ebben van az őrlésen kívül a keverés, raktározás, szállítás és a bolthelyiségek díja.

Apróbb módosítások után a szerződést elfogadta a szakkbizottság.

x Kőhögés, hurut, rekedtség lenel használjon hurut szeletkét Ára: 60 fillér. Kapható Farkas István Apolló drogeriájában Rákoczy-ut 7/B.

A város élelmezése. A főjegyző tájékoztatója.

Most szervezi Lukács Ödön főjegyző a város élelmezési ügyosztályát, amely hivatalosan lesz arra, hogy gondoskodik Nagyvárad város lakosságának kenyérről és más élelmiszerről való ellátásáról.

A város liszt és kenyér ellátásáról a főjegyző a következőkben tájékoztatja a közönséget:

A város liszt szükségletének biztosítása céljából a város tanácsa két irányban tett intézkedést. Először felhatalmazást kért a helybeli malmok liszt készletének lefoglalására, másodszer kérte, hogy a közlelmezésre requirált nyers terményből a lakosság számára megfelelő mennyiség a város részére kiszolgáltassék. Mindkét irányú kérelem kedvezőleg intéztetett el, a mennyiben a földművelésügyi miniszter ur a malmok készleteinek zárál vétele a felhatalmazást a város főispánjának megadta és a belügyminiszter ur pedig a requirált nyers terményből Nagyvárad által igényelhető mennyiséget a folyó évi szeptember hó elsejéig terjedő időre négyszáz vaggonban állapította meg.

A földművelésügyi miniszter urtól nyert felhatalmazás alapján a helybeli malmok lisztkészlete zár alá vétetett és ennek eredménye szerint a város közönsége részére a malmokban 1915. márc. hó 8-án rendelkezésre állott 980 métermázsa kenyérliszt, 275 métermázsa nullás liszt, 166 métermázsa főzöliszt. A város élelmezési ügyosztálya által megejtett számítások szerint ez a mennyiség a legnagyobb takarékoság mellett a közönség szükségletét alig pár napra elégíti ki. E helyzet a város tanácsát nagy körültekintésre és fokozott gondosságra utalja.

Kötelességévé teszi, hogy az állami nyerstermény egy részletének kiszolgáltatása iránt haladéktalanul lépéseket tegyen a liszt-kivitt megakadályozza, a liszt kiadást hatósági kézben tartása és a liszt árusítást házilag eszközölje.

E kötelességnek teljesíthetése érdekében tehát a városi tanács a liszt-kivitt eltiltotta, a vasuton és vámokon keresztül a forgalmat ellenőrizteti, elrendelte, hogy mártól kezdve a zárál vett lisztkészletből csak helybeli sütőiparosok és kereskedők és csak a város élelmezési ügyosztálya által kiállított napi utalványok ellenében adható ki kenyér-, főző-, illetve nullásliszt.

A lisztárusítás házilag ezidőszent még nem eszközölhető, mert a családok által beszállított bejelentő-lapok még nem dolgoztattak fel és így még nem állapítható meg, hogy kinek és mily mennyiségben szolgáltatható ki liszt. Intézkedik azonban a városi tanács, hogy a házilag való árusításnak minden akadályát a legrovidebb idő alatt elháríttassék. A házi árusítás megkezdésének idejéről, helyéről és módjáról a város élelmezési ügyosztálya részletesen fogja a közönséget tájékoztatni.

Addig is azonban tájékozás végett közli a tanács, hogy a kereskedőknek árusítás végett átadott nullás-liszt ára kilogrammonként 69 fillér, a főző liszté pedig kilogrammonként 65 fillér. A kenyér árát a városi hatóság a hatósági liszt kiszolgáltatásával egyidejűleg sürgősen szabályozás alá veszi.

A tanácsnak fenti intézkedései csak az esetben fognak természetesen eredményre vezetni, ha a város közönsége e komoly időkből a város tanácsát intézkedéseiben határozottan támogatja, miért is felkéri a város tanácsa a város közönséget, hogy liszt-szükségletét a legminimálisabbra redukálja és a rendelkezésre álló csokély mennyiséget csak egyedül azok vegyék igénybe, akiknek arra a létfenntartáshoz okvetlen szükségük van.

Nagyvárad, 1915. márc. 9.

Lukács Ödön,
főjegyző, polgármester helyettes.

Évi jelentés a kath. Növédő Egyletről.

Irta s a közgyűlésen felolvasta Szilágyi Dózsa.

(Végo.)

A zászlószentelést megelőző ünnepélynek az irányt és tartalmát Farkas Edith, alapítványi hölgy, a Szociális Missziótársulat alapító főnöknője adta meg, aki a nőmozgalomnak valóban zászlótartója, aki a nővédelemben nevét megörökítette és történelmet nyitott a Szociális Missziótársulat alapítása által, amely mindenfelé az evangélium fényét és olaját viszi.

A keresztény feminizmusról szóló előadásában a szociális működésnek lelkét, az igaz feminizmusnak irányát mutatja, amikor mondja: „A mi feminizmusnak élető eleme a lélekmentés, az örök életet váró, az örök igazságoktól ihletett lélekmentés. Enélkül vázá lesz az egész nővédelmi mozgalom.” „Hitélet, diadalmaskodó lelkiélet nélkül nem jutunk győzelemre. Nekünk tehát tisztában kell lennünk önmagunkkal és másokkal, de nemcsak ezt: haladnunk és tapasztalunk is kell, nehogy egyenlőtlen fegyverekkel harcoljunk.”

Az eszmében, tapasztalatban és tudásban gazdag beszéd vezette be március 8-án lefolyt zászlószentelést, amelyet a megyéspüspökünk végzett, aki mint az apostolok utódja és az Egyház képviselője, ünnepi szózatával és a felszenteléssel rátette az ünnepélyre a koronát. A zászlóra nemesak szentelt vizet hintett, nemesak tömjénillatba burkolta, hanem a programját is megadta ezen szavakkal: „Ezen zászló alatt jótékony, áldozatkész, felebaráti szeretettel áthatott lelkek sorakoznak, hogy azoknak, akik leginkább védelemre szorulnak, menedéket adjanak, hogy őket szóval és jó példával a keresztény hitre, keresztény életre, keresztény erkölcsre tanítsák, hogy keresztény erényekkel felfegyverkezve, megerősítsék az élet küzdelmeire, a küzdelemre, a harcra, a sok rossz példa, csábítás és kísértés ellen.”

A felszentelés, szt. mise és a közös áldozás után nagyszámú, fényes s lelkes közönség vette körül a zászlót, amely minden társadalmi réteget képviselt s mindenkinek az ajka lélekből fakadó szavakkal aranyozta be a zászlószöveget, amelyekkel mintegy a zászlóhoz való ragaszkodás benső ségét és igazságát fejezték ki. Az összegyűjtött jellegű az égbe törő eszmék virágerdejé, (153 jelige), amely az evangélium színeiben és illatában pompázik.

Szívesen visszaemlékezve és lelkünkben meghatottan bucsuzunk el az évi történet legszebb napjaitól, hálattalton köszönetet mondva azoknak, akik az ünnep erkölcsi és anyagi sikerét előmozdították.

A másik kiemelkedő esemény, hogy a múlt év januárjában a Váradvelencei össze-toborzott leányseregekből ez év febr. 7-én ünnepélyesen megalakult a leányegyesület, amelynek a váradvelencei irgalmas nővérek főnöknője, áthatva Szt. Vince szellemétől és megértve e kor nagy szükségleteit, oly kedves és meleg otthont adott a házukban.

Igy jelenleg a kath. Növédő Egylet szárnya alatt tulajdonképpen 3 leányegyesület virágozik, az újvárosi kettővel, amelyek közül a nagyobbak 28 tagot számlálnak, a kisebbek pedig 32; ez azonban nem a reneszanszszám, mert 80-100 közt váltakozik. Azonban mert az Ór utcai iskolát kórházzá alakították át, az újvárosi leányegyesületek újra csak ez év febr. 7-én nyilhattak meg a Beöthy Ödön-utcai kath. iskola termeiben, amiről a leányok a statisztikai adatok összeállítására alkalmával még nem voltak értesülve. Így is az 1914. jan. 20-án megtartott közgyűlés óta az újvárosi leányegyesületek 30 vasárnapon gyűltek egybe, hogy lelkemelőn töltsék együtt a délutánt, amelyen vallásoktatásban és tanításban is részesültek vagy pedig megjelentek a különböző intézmények vallásos vagy tanító jellegű előadásain.

A váradvelencei leányegyesület, mivel oly otthona van, hogy működésében zavar nem állott be, szerencsésebb volt mert 1914. jan. 18-tól febr. 28-ig összesen 57 vasárnap voltak együtt, beleszámítva azt, hogy még a július és augusztus hónapokban is együtt voltak. Összesen 56 tagból áll és az egyesület élén egy választott tisztikar áll.

4 napos gyakorlat és általános áldozás előzte meg az ünnepélyes tag-felvételt. A vasárnap délutánokat előadásokkal, szavattalokkal, énekekkel vagy az egyes kath. intézmények előadásain megjelenve töltötték; rendeztek ünnepélyeket, színi előadásokat, kirándulásokat.

Az újvárosi leányegyesületekben, amelyekben a legutóbbi számlálás szerint 60 tag van, 4-en vannak, akik polgárit végeztek, 13-an vannak, akik nem végeztek minden elemi, 43-an vannak, akiknek teljes elemi iskolájuk van.

A váradvelencei leányegyesületnek 56 tagja közül csak elemije van 11-nek, néhány elemije 3-nak, 16-nak teljes, 26-nak néhány polgárija van s 9-en vannak, akik most még járnak polgáriba, tanítóképzőbe vagy kereskedelmibe és 9-en a kézi munkaszta tagjai.

Az újvárosiban 25-en vannak otthon, a többiek varrodában, műhelyben, gyárban, üzletben dolgoznak s 11 eseléd van. A váradvelenceiben 25-en vannak otthon s a többiek irodában, varrodában, mosóházban, gyárban, üzletben, óvodában nyerne alkalmasítást, eseléd egy sincs.

Az újvárosiban 14 származik iparos családból, a többi alkalmazott; a váradvelenceiben 36 iparos családból, 5 tanító vagy erdész családból való; a többi alkalmazott.

Az újvárosiban 37 a r. és g. kath. a többi a különböző keresztény felekezetekhez tartozik; váradvelenceiben 48 r. kath. Az előbbiben vegyes házasságból származnak 19-en, az utóbbiban 16-an. Az előbbiben helybeliek 40-en, az utóbbiban 52-en.

Amennyire idejük engedte igyekeztek résztvenni munkájukkal e nagy idők áldozataiban 52 hósapkát, 80 drb zsebkendőt, 42 pénztárcát készítettek és 219 fehérneműt javítottak, egy pedig kelengyéből egy vég vásznat adott a sebesültek fehérneműjéhez.

Minden jó példával jártak elő a patronesszek. Az a kevés, akik igazán buzognak a lélekért, hűen kitartott és lehetővé tette, hogy a nővédelem virágozzék.

Általában 2 hetenként van konferenciájuk, többen vannak köztük gyakori áldozók. Négyen résztvettek 1914. július elején a Szociális Missziótársulat által Budapestben a patronesszek számára rendezett kurzuson, de igaz honleányi szeretettel jöttek a haza segítségére is. Neveket nem említve öten betegápolók; résztvettek a hadbavonultak családjainak segélyezésében; a sebesülteknek adtak hat vég vásznat; nagymennyiségű fehérneműt varrtak, foltoztak; 40 embernek minden vasárnap uzsonnával kedveskedtek; készítettek 80 hósapkát, 94 pár érmelegítőt, 397 drb. haskötőt, 486 drb. zsebkendőt; résztvettek a Vörös-Kereszt délutánjainak rendezésében vagy előadásokat tartottak.

Ez az év története nagy vonásokban. Csak a mustármagot vetettük; el hatalmunkban van ennek benső fejlődést adni, lelki érésbe hozni, mert ehhez hit, szív, ima kell s ez a törekvés elengedhetetlenül szükséges. De mikor így érlelődünk, szeretnénk többet tenni, a nővédelemnek nagyobb terjedelmet adni; saját otthonban lakni, hogy ne kelljen működésünket zavaró esélyektől függővé tenni; ábrándozunk eseléd és munkás otthonról szóval a mustármag, ágakat szeretne eresztetni, de ehhez anyagi erő kell, amiből most a legkevésbé van.

Azért azonban nincs okunk csüggedni, sőt igen is van okunk remélni, hogy a nővédelemre még nagy napok virradnak. Nekünk csak a meglevő talajt kell megtartani,

öntözni, művelni imánk esőjével, szívünk buzgóágának melegével, tanulással, tapasztalattal, s az isteni gondviselés rá fogja tenni a munkálkodó lelkek fáradságára a koronát.

Be kell jelenteni a gabonakészletet.

Nagyvárad város tanácsa az egész város területén elrendelte a gabona készletek összeírását s a fölöslegnek lefoglalását, melyről a következő hirdetményt bocsátotta ki:

A város tanácsa közhírré teszi, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter ur az 1912. évi LXIII. és LXVIII. és az ezeket kiegészítő 1914. évi L. t. cikkeiben, valamint a m. kir. ministeriumnak 240—915. számú rendeletével adott felhatalmazás alapján elrendelte a város egész területén a buza, rozs, árpa és zab készletek összeírását és az alábbi módon meghatározandó feleslegeknek az országos gazdasági bizottság részére leendő lefoglalását.

Köteles ez okból a város minden lakója, kinek birtokában buza, rozs, árpa és zab készlet van, az e célból nála megjelenő bizottságnak az egész készletet hűen bemondani és azt előtte feltárni.

A bizottság az egész mennyiséget ott helyben nyilvántartásba veszi, a házi szükségletre szükséges részt kiszámítja és az ezen felüli mennyiséget lefoglaltnak jelenti ki.

A lefoglalt gabonát annak tulajdonosa senkinek el nem adhatja vagy másnak át nem engedheti, hanem köteles azt az országos gazdasági bizottságnak, a hatóságilag megállapított áron átadni s ez okból vagy azonnal, vagy a földművelésügyi miniszterium meghatalmazottja által meghatározott időben az általa kijelölt állomáshoz odaszállítani.

Az összeírt készletből a lefoglalás tárgyát nem képezi s így a tulajdonos birtokában és használatára meghagyandó:

1. A mindenkori kormányrendeletnek a keverésre vonatkozó intézkedéseinek figyelembevételével a családban levő minden személy részére összesen 90 kg. buza, rozs és árpa, továbbá a szegődményesek, nap-szamosok és szakmányosok részére járandóságuknak a legközelebbi termésig hátralevő időre eső része.

2. Vetőmagra minden bevetendő kat. holdra 110 kg. árpa, illetőleg 130 kg. zab.

3. Takarmányozásra minden fedező esődörre 10 mm., minden használati lóra 200 kg., minden szopós vagy választott esikóra 150 kg. zab, minden malacos kocadiszónra a malacok részére 100 kg. árpa.

A lefoglalt s beszállítani rendelt gabonának hatóságilag megállapított árát az átadáskor fizeti ki az országos gazdasági bizottság meghatalmazottja.

Figyelmezteti ennél fogva a tanács mind azokat, kiknek birtokában buza, rozs, árpa vagy zabkészlet van, azt azonnal pontosan mérjék fel, hogy a helyszínén megjelenő összeíró küldöttségnek hűen mondassák be, mert az összeírás adatai még felül is vizsgálatnak s mindazok, kik a birtokukban levő gabonamennyiséget egészben vagy részben eltűkolták, vagy a zár alá vett gabonát felhívásra az országos gazdasági bizottságnak be nem szolgáltatják, az 1914. évi L. törvényszék 9. § a értelmében 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fognak büntettni.

A városi tanács azonban nemcsak elvárja, de bizton reméli, hogy a város minden lakója nem a büntetéstől való félelemből, hanem lelkének hazafias sugallatát követve fog ezen felhívásban meghatározott kötelezettségének pontosan eleget tenni.

Pofonok az esti esőndben.

Affér egy leány miatt.

A mindig esendes Lukács György-utca békés nyugalmát a minap este e háborúvilágban kissé szokatlan incidens zavarta meg. A béke derűs napjaiban hozzá voltunk szokva, hogy hol itt-hol ott ütötte fel a fejét valami affér, amelynek izgató központjában rendszeren egy szemrevaló leányka állott. Most azonban, midőn a harci zaj betölt mindent a maga borzalmasságával, fehér hollóként tűnik fel ez az incidens, amely mintha illusztrálná azt a magyar népdalt, hogy: Csak egy kis lány van a világon, akiért érdemes hatalmas pofonokat is elszenvedni.

Az eset úgy történt, hogy T. magánhivatalnok összetalálkozott a Lukács György-utca R. jogással, aki az ő ideáljának csapta a szelet. A magánhivatalnok többször értésére adta a jogásznak, hogy jó lesz félbehagyni a leánnyal való bizalmaskodást. Azonban minden figyelmeztetés hasztalan volt. A jogász folytatta az udvarlást.

Most, amint a Lukács György-utca homályában összetalálkozott T. magánhivatalnok a jogással, alkalmasnak látta az időt az ügy elintézésére.

Felháborodva és dühös hangon támadt tehát a jogásznak.

— Vigyázzon, mert könnyen megjárja velem, ha még sokáig szemtelenedik az ideállommal. Nem tűröm, érte, nem tűröm, hogy a leány után járjon.

Természetesen a jogász is a helyzet magaslatára emelkedett a magánhivatalnok dühös beszédére és hasonló mederbe folytatta tovább a megkezdett elmefuttatást.

— Mit, maga akar engem figyelmeztetni, hogy mit csináljak? Azt teszem, ami nekem tetszik. Ki parancsol nekem abban, hogy kinek udvaroljak? Vigyázzon, mert ha még sokáig ingerel, akkor felpofozom.

— Mit, felpofoz maga engem — kiáltott a magánhivatalnok — és mindjárt nekiment a jogásznak, akit jóleső érzéssel kezdett ütlegezni.

Azonban a jogász sem volt rest. Amikor látta, hogy a magánhivatalnok nekiment, ő is neki látott a pofozkodásnak.

Pár percig csak a dulakodók hangját lehetett hallani.

— Szemtelen. Vigyázzon magára. Kell ez...

Már vagy öt perce dulakodtak a magánhivatalnok és a jogász, mindkettő már erősebb offenzívához fogott, mikor egyszer egy komoly férfihang kiáltott rájuk:

Mit csinálnak maguk? Nem szégyelik magukat? Uri ember létükre verekednek, mint a cigányok!

Ez a beszéd a lángoló harci kedvet egyszerre megszüntette, de sokkal inkább az a jelentőség teljes mozdulat, amellyel a deus ex machinaként megjelenő ur a dulakodókat szétválasztotta.

— Azután megjelenek haza, mondta a hirtelen megjelent ur. És ha mindenáron verekedni akarnak, menjenek a harctérre.

Erre a magánhivatalnok dühösen eltűnt a bal fenéken, a jogász pedig leforrázva a jobb fenéken. A csendes Lukács György-utca pedig megszabadult így attól, hogy egy leányért epedő két ifjunak piros vére öntözze meg szürke aszfaltját.

Fenyeget az árviz.

Vizzel van borítva a szántóföld.

Erős munka vár a tisztviselőkre.

Napokon keresztül sűrű hó hullott országszerte. A mezőkön, ahol nem jártak és nem taposták le a vastag fehér takarót, mindenütt ériatetlen a hólepel felszine, ellenben a földszine két nap óta vizzel van elárasztva. A leesett rengeteg hó hőmérsékleten enyhe időben olvadásnak indult mindenfelé.

Az éjjeli gyenge fagyok egyáltalán nem képesek ellensúlyozni az olvadást. A rengeteg vízmennyiséget a föld nem képes befogadni s ennek következtében a lapályos területek mindenütt víz alatt vannak. A hegyoldalokon ellenben nagyon kedvező a helyzet. Ott mindenütt lefutott a hó víz. Annál fenyegetőbb a helyzet a völgyekben.

Tudósítónk jelentése szerint az utóbbi két hét alatt óriási változott a mezőkön a helyzet. A gyönyörűen indult termést veszedelem fenyegeti. Ha az olvadó hó bármily uton el nem tűnik a termő földekről, akkor az őszi vetés a lapályos helyeken ki fog pusztulni. Jó meleg, erősen felszívó képességű napok még javíthatnak a helyzeten. Ha azonban tovább is így tart az idő, rengeteg kár származik belőle.

Más oldalról is fenyeget a sok csapadék. Az olvadás nagy mérvé miatt gyorsan telnek a folyók és patakok. Egyik másik helyen minden órában várják a medrek megtelését és a kiöntést. Különösen fenyegető a helyzet a Berettyó környékén. Nem sokkal jobb azonban a Körözs vidéke sem. Gyors a víz lefolyása és így nincs kizárva a gyors megtelés, mely veszedelmet jelent.

A hatóságok mindenütt résen vannak. A fenyegetett területeken kettőzött figyelemmel őrködnek, nehogy meglepetésszerűleg zuduljon az árviz a lakosságra. A közigazgatási hatóságok minden óvintézkedést megtettek a veszedelem elhárítására. Kérdés azonban, hogy a nagyon is megritkult közigazgatási tisztikar képes lesz-e oly óriási erőfeszítést kifejteni, mint legutóbb történt.

Ma még a Berettyó volt fenyegető, de kedvezőtlen idő esetén csatlakoznak a többi szeszélyes folyók is.

A folyók mentén ma is olyan kép tárul az ember elé, mintha valami árviz alatt levő terület feküdne előtte. A víz egy helyen 20—25 centiméteres. Az előntés nagysága pedig még csak növekedhetik az olvadás miatt.

Nagyban gátolja az elkészt tél a mezei munkák megkezdését is. Szántásról, amit pedig már meg kellett volna kezdeni, március végéig szó sem lehet, mert ha el is tűnik a víz, a rendkívüli lágy, tiszta sár miatt semmiféle munkát sem lehet végezni. Az idei tavasz nagyon későn fog kezdődni s így a termés is későre várható.

Mindez azonban másodrendű kérdés ma, mikor az árviz bármelyik órában bekövetkezhetik. Helyén való volna, a ha még a múlt évben az árterületekre beosztott közigazgatási tisztikar pótlását már most eszközölnék, mert egy esetleges veszedelem esetén a hadbavonult főszolgabírák, szolgabírák, jegyzők

helye üresen maradna, ami katasztrófális ki-
menetű lehet.

Remélhetőleg az illetékes körök figye-
lmet nem kerülte el a mai helyzet és talán
már ma megteszik a kellő lépéseket.

Új arcok és új emberek.

**Forgalom Nagyvárad utcáin.
Falusi idyllek a kaszárnyák előtt.
Népvándorlás a pályaduváron.**

— Saját tudósítónktól. —

Azon jelenségek közül, amelyeket leg-
főképpen a háboru hozott létre, elsőnek és
uralkodónak mondható a nagy nyüzsgés a
várad utcákon, a nagy idegen forgalom és
az érdekes mozgalmasság a kaszárnyák előtt.

Az idegenek most valójában igazi nagy
tömegben keresik fel a várost és valóságos
etnografiai studiumokat lehetne végezni vá-
rosunk idegen forgalma tekintetében. Azon-
kívül az idegenek ezen óriási beözönlése jó
tékonnyan és hasznosíthatóan hat.

Városunk tele van katonai kórházakkal.
Ide zárandokolnak az anyák, a testvé-
rek, a feleségek és gyerekek messze földről.
Itt vannak a különféle kaszárnyák, ahol a
fiatal és serdülő embereket képezik ki a nem-
zetet nehéz védő munkára. Ezeknek a látó-
gatására is jönnek a szeretteik, a rokonok,
az ismerőseik. A háborus idő megszüntetett
minden távoiságot és a szerető szív akármi-
lyen messze is van a szeretett egyén, ha re-
pülni kellene, akkor is felkeresné.

Szemet és szívet gyönyörködtetők azok
a kedves jelenetek, amelyek ilyen alkalom-
mal lejátszódnak. Előkerülnek a hazai drá-
gások, a drága kezek által készített finom
elemőszíák. A ropogós tepertős pogácsák, a
kedvenc kolbász, a fehérhúsú szalonnák, a
madárláttá omlóskenyér. Hoznak a látogatók
a kosárban vagy a tarisznyában jóféle itókat
is. Otthon termelt tüzes bort, amely olyan
jól esik a hazai koszt után.

És mennyi az a szeretet, az az aggo-
dalom, amellyel ezeket bejuttatják a találé-
kony szívek a szeretethez.

Azután megindul a tere-fere is, ha más-
köppen nem, a rácsos keresztül. Elmesélik
az otthoniak, mi hír van erről meg arról,
hogy mennyire hizik a sertés. Amelyik ka-
tonának gyereke van, azt a feleség elhozza,
hadd lássa, milyen szép az apja katoná ru-
hában.

Van itt azután ölelés, meg csókolódzás.
Az a sok fáradtság, szenvedés és robot, a
mellyel a vitézi élet jár, most mind eloszlik
a szerető szívek melegétől.

Körüállanak egy-egy katonát sokan. Az
egyik az arcát nézi, a másik a dolgos
kezet fogja, a harmadik a katonai élet után
érdeklődik. Az apa pedig a gyereket csó-
gatja, lassan simogatja a fejét s mintha kér-
dené örömtől ragyogó, mégis bánatos szemé-
vel: kis fiam látlak-e még?

A kis gyerek pedig elbámulja az apját,
forgatja a szuronyt, kérdegetti az apját és
büszke, megelégedett, hogy az apja ilyen
hatalmas és dicső katoná.

— Hozol nekem ugye édes apám sok
muszkát, meg kozákokat — gagyogja a kis
nebuló.

— Azután apám neked is lesz — veti
közbe a másik — olyan arany forint a
melleden, mint amelyet egy katoná bácsinál
láttam.

Egymást érik ezek a jóízű, mégis any-
nyira megindító kérdézősködések és nem
egyszer látni, amint a katoná arcáról az
ezüstös könny végig esorog. De semmi. A
katoná előtt vesz magán és a következő
perében megint megelégedetten szívja a
pipát.

A legmeghatóbb jelenet az, mikor a
katoná karjaiba veszi a régnem látott gye-
reket. Amint azt a karjain elesititgatja,
ahogyan lágyan énekel, dudol neki és amint

bacézetgi gögyögő szavakkal, az valami
édes és valami szívetstörítő. És mintha a
gyereket altató monoton énekében az is
benne zümmögne; vajjon kis porontyom
foglal-e még a két karomban.

A háboru mágikus fénye mellett ezek
a esendesen sugárzó és fénylő jelenetek el-
ragadó és lenyűgöző bájjal, finomsággal
teltek.

A vasuti állomás is megmutatja a tel-
jes erejében dúló háboru felemelő és le-
sújtó, bohókás és szomorú arculatát. Ez a
hely, amely olyan majdnem mindig, mint
valami gözkazán, amit az emberi lélekből
előtörő szenvedélyek fűtnek teljes hűben és
pontosan vetíti vissza a háboru változó iz-
galmát és változó játékát.

Az üvegtetők alatt egyszer a dicső küz-
delemből induló hősi csapatok vonulnak el-
dalolva, teli virágözva, a kísérők lelkesedé-
sétől kísérve. Mászor a poklok poklától, a
szenvedések helyéről visszatérő sebesültek
fojtó sóhajai, keserves sirámai töltik meg a
levegőt.

Akadnak azután a diadalmárból, a
győzelemből és a magyar bátorságból izelített
adóképek. Mikor a sinek kigyózdó szállagján
végig gördülnek az orosz foglyokkal meg-
töltött waggonok.

A háboru, az emberi lélek boldogságá-
nak eme nagyjójtje általában ilyen új és
jellemző változásokat hozott létre a város
életében, amely hitünk és reményünk sze-
rint, a megérdemelt győzelem után úgy fog
ragyogni fel emlékezetünkben, mint egy rossz
álom kísértő reflex fénye.

Emelkedett az élelmiszer ára.

A nagyvárad piáson napról-napra ne-
hezebb viszonyok lesznek. Amit behoznak a
termelők, igen csekély s ezáltal az árak már
majdnem megfizethetetlenek lesznek.

A hatóság tegnap újból megállapította
az élelmiszerek árát. Alig van cikk, amelynek
az ára nem emelkedett.

Az új árakra vonatkozólag kiadott tájé-
keztató a következők:

A rendőrkapitányi hivatal közli, hogy a
husneműeket a Szent László téri nyílt piáson
a következő árakon árusítják:

Marhabús kilogrammja 240 f., Borju-
hus eleje 240 f., borjúhus hátulja 280 f.,
juhús 152 fillér, sertésbús kg. 280 fillér,
szalonna zsirnak kg. 340 fillér, háj 380—400
fillér, zsir 400 fillér.

Egyéb élelmicikkekért a hatóság már-
cius hó 10 től 17-ig terjedő hatállyal az
alábbi maximális árakat tartja elfogadha-
tónak:

Tejnek: Tej 1 liter 28—32 fillér,
tejfél 1 liter 100 fillér, tehénturó 100—120
fillér, juhturó 200 fillér.

Főzelékek: Burgonya 1 kilogramm 9—12
fillér, bab fehér 1 liter 50—60 fillér, bab
tarka 1 liter 50—54 fillér, Vörös hagyma 1
liter 64 fillér, tengeri 1 liter 24 fillér, tengeri
1 kiló 28 fillér, savanyu káposzta 20—24
fillér, fejes nyerskáposzta 46—50 fillér.

Tojás nagy darabja 10, kicsi 9 fillér.
Hal kilónként nagy 200 fillér. Közép 180
fillér.

**Táborigő ruhák
Vizmentes bakkancsok
Halina csizmák
és Hó cipők**

legjobb minőségben

Reichard Dezső

cőgnél

Rákóczy-uton kapható.

HIREK

* A polgármester Budapesten.

A városi tanács foglalkozott tegnap a város
élelmezésének kérdésével s mivel alig 6—10
napig elég a város lakosai, valamint a kör-
házak, laktanyák részére szükséges liszt-
mennyiség, megbízták a polgármestert, hogy
utazzék fel Budapestre s a miniszteriumban
járjon közbe az ígért termény mielőbbi kül-
dése iránt. A polgármester a tanács felkéré-
sére felutazott még tegnap délután a fővá-
rosba.

* A Kath. Kör vetítő-estéje.

Pompás és ma kiválóan aktuális képeket muta-
tott be tegnap a Kath. Kör vetítő-estéjén
Ruzitska Gyula debreceni tanár. Dél-Tirol
gyönyörű vidékeit, Arcót, a Garda-tó kör-
nyékét láttuk szebbnél szebb felvételekben,
amelyek legnagyobb részét maga Ruzitska
tanár készítette. A pompás képek mellé
ugyanó adott színes, élvezetes magyarázatot.
A közönség a nagyhatású előadást viharos
tapsokkal jutalmazta. — A Kath. Kör jövő
keddi vetítő-estéjén Bordé Ferenc fog elő-
adást tartani „A levegő meghódítása” címmel.

* A biharkeresztesi főszolgabíró

helyettesítése. A bevonult megyei tiszt-
viselőkkel együtt vonult be katonának dr
Frankó Endre biharkeresztesi járási főszol-
gabíró is. Az így ideiglenesen megüresedett
főszolgabírói állásra Miskolczy Ferenc főis-
pán dr Poyár Ernő közpdnti járási tb. fő-
szolgabíró helyettesítette. A helyettes fő-
szolgabíró már el is foglalta állását.

* Gazdasági kérdések megbe- szélése.

A Biharvármegyei Gazdasági
Egyesület elnöksége Wertheimstein Alfréd
igazgatósági tagja indítványozására elhatá-
rozta, hogy a jelenlegi kivételes viszonyok
folytán, jóformán mindennap előálló és a
mezőgazdaság érdekeit legtöbb esetben ked-
vezőtlenül érintő kérdések megbeszélésére
naponként délelőtt 11 órától 12 óráig az egye-
sület székházában összejöveteleket tart, a
melyekre egyszer és mindenkorra egyesüle-
letünk tagjait meghívjuk. Biharvármegyei és
Gazdasági Egyesület.

* A Vörös-Kereszt Egylet fel- olvasó előadása.

A Vörös-Kereszt Egy-
let folyó hó 28 án, vasárnap délelőtt fogja
megtartani harmadik tudományos felolvasá-
sát a városháza dísztermében. A felolvasást
Fenyő Miksa fogja tartani a „Háboru és az
irodalom” címmel. Ezenkívül a Szigligeti-
színház kiváló és közkedvelt drámai hősnője,
Rettegi Margit fog szavalni *Dutka* Ákos,
verseiből. A szavaltat elé nagy érdeklődéssel
tekint a művészet pártoló közönség annál is
inkább, mivel a Rettegi Margit hatalmas
lendületű szavalóképességéről már nem egy-
szer meggyőződött. Az előadás folyamán fog
felolvasást tartani a fiatal költőgeneráció je-
les tagja, *Nadányi Zoltán* is. A felolvasásra
jegyeket a Hegedüs-hirlapírodában lehet vál-
tani, vagy pedig a Vörös-Kereszt Egylet
irodatisztjénél, *Hermann Lajosnál*, a Bihar-
megyei Közkórházban.

* Halálozás. *Fennessy Jánosné*, szül.
Török Mária f. hó 9 én d. e. háromnegyed
9 órakor hosszas szenvedés után életének
47 ik évében meghalt. Temetése 11-én
délután 2 órakor lesz Templom-utca 10. sz.
gyászaházból.

*** A Kath. Kör. közmívelődési estője.** A Katolikus Kör pénteken délután 5 órakor kezdődő közmívelődési előadása fényes sikerrel kecsegtet és nemes szellemi élvezetet ígér. Külön érdekessége lesz az előadásnak **Bertram Brunó** prem. tanár előadása, mely a fizikai világból meríti a tárgyát s bizonyára élénk érdeklődést kelt a közönség körében.

A műsor a következő számokból áll:

1. a) Gieg: Szonáta.
- b) Liszt: Roszignol. Zongorán előadja: Szokolay Erzsike.
2. Bertram Brunó előadása: A nagy természet titkaiból.
3. a) Paisello: La zingarella.
- b) Lányok dala. Irta: Leel-Össy Albert. Zenesíttette Beleznay Antal. Énekli Csanády Lujzika. Zongorán kíséri: Patzkó Sárika.

*** Katona temetés.** A os. és kir. tartalékkórház parancsnoksága közli, hogy **Horváth Adám** 27. honvéd gye.-beli 22 éves közlegény temetése ma délelőtt lesz a csapatkórházból, ahonnan a Rulikovszky-temetőbe fogják kikisérni.

x Családi rum vaniliával vagy ananással literje K 2.60, továbbá kitűnő **Theak** kaphatók, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

x A Nagyvárad Hitelbank Takarékos Segélyszövetkezet X-ik évtársulatának kifizetési f. hó 9-től megkezdődnek.

x Kiadó lakás. Arany János u. 7. szám alatt négy szoba, hall s mellékhelyiség. Geből álló modern lakás május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál Kossuth-utca.

*** Értesítés.** Azon t. üzletfeleinket kik intézetünknel 6% os hadikölcsön kötvényeket jegyeztek, értesítjük, hogy kívánságukra az ideiglenes kötvényt a nyugta ellenében már kiadhatjuk. **Nagyváradipartelei Hitelszövetkezet. Mezey Mihály u. 4.**

x Kiadó lakások. A kamara székházában, (Teleky u. 11. sz. a.) az alagsorban 2 műhely helyiség, a földszinten pedig egy garçon lakás kiadó.

x Kiadó lakások. Ősi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

*** 8 lóerős Clayton és Schuttleworth** cséplőgarnitúra minden hozzávaló felszereléssel eladó. Értekezhetni **Sebessy Károlynál** Kossuth-utca 6. sz.

x Kiadó lakások. Szacsavay-utca 11. számú házban egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel AZONNAL kiadó. — Ugyanott egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel 1. évi NOVEMBER 1-ére kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nél.

x Három liter családi rumot készíthet bárki pár perc alatt teáhozz, a **Farkas-féle Rumkivonattal.** Ara utasítással 50 fill. Kapható kizárólag **Farkas István Apolló drogeriájában** Rákóczi-ut 7-B. Telefon 13-02.

x Egy nagy raktárhelyiség a Szacsavay-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbankrt.-nél.

x Négy szoba és előszobából álló lakás, irodának különösen alkalmas, villany világítás és gőzfűtés berendezéssel, a Bémer-tér közvetlen közelében f. év augusztus hó 1-től, esetleg már május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebbet a ház mesternél, **Szent János-utca 3. szám.**

x Kiadó lakások. Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házban két kétszobás lakás nov. 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

x Megfagyott, széltől kivörösödött, kicserepesedett, arcz, orr, kéz ápolására és fehéritésére gyors és biztos hatású az Y-po jegyű **HARMAT TEJ CRÉME** és hozzávaló **Borsax szappan** Kapható **Farkas István Apolló drogeriájában** Rákóczi-ut 7/B. Telefon 13-02

*** Kiadó** a Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara épületében (Teleki-u. 11.) egy garçon lakás és az alagsorban egy műhelyhelyiség, azonnal.

*** A Polgári** takarékos- és segélyszövetkezet felszámoló 17-ik évtársulatának törzsbetétei a reá eső osztalékkal együtt f. hó 5-től kezdve d. e. 9-12-ig kifizettetnek.

*** Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. **Hungária éipőgyár r.t.**

x Kiadó. Négy szobás utcai modern lakás előszobával, fürdőszobával. Ugyanott kétszobás udvari lakás mellékhelyiségekkel jutányos áron május elsőre. **Lakatos-utca 10.**

Legujabb táviratok.

A trónörökös újra a harctéren.

Budapest, március 9. (Tud. táv.) Bécsből jelentik, hogy **Károly Ferenc trónörökös** újra a harctéren utazott.

A szultán üdvözlöte Vilmos császárnak.

Konstantinápoly, március 9. (Saját tud.) A szultán **Vilmos császárt** üdvözölte a mazuri tavaknál aratott győzelemért és kérte, hogy fogadja el csodálata jeléül az **Imtiaz-hadíermet.** Vilmos császár válaszában meleg köszönetet mondott **V. Mohamed szultánnak.**

Harc a Kárpátokban.

Budapest, márc. 9. (Tud. cen. táv.) A Magyar Hirlap írja, hogy több napi szünet után az oroszok újból támadtak. Csapataink **Uzsoktól nyugatra és északra** ellentámadást intéztek. **A nyugati vonalon egy zászlóaljot elfogtunk.**

Megcáfolják az athéni összeesküvést.

Budapest, márc. 9. (Tud. cen. táv.) Athéni jelentések a görög király elleni összeesküvést megcáfolják.

Zaimis lemondása a kabinetalakításról.

Budapest, március 9. (Saját tud.) A Vossische Zeitungnak jelenik Athénből: **Zaimis azért** mondott le a kabinetalakításról, mert **Venezelos** vonakodott őt pártjával támogatni. **Kunaria, akit a király megbízott a kabinetalakítással,** délutánig kért meggondolási időt.

Katonáink vitézsége és kitaratása a kárpáti harcokban.

Budapest, márc. 9. (Tud. cen. táv.) Harevonalunkon, a **Viztulatói** északra a heves ágyuharc tegnap is tartott. **Lopusnótól délre** az oroszok támadásait könnyűszerrel visszautasítottuk. **Előretörésünk** Gorlice környékén ismét szaporította foglyaink számát. Az elhódított állásokat mindenütt megtartottuk, annak ellenére, hogy az ellenség azok visszafoglalását több ízben megkísérelte.

A kárpáti arevonalon szakadatlanul ismétlődnek az ellenség támadásai, amelyeket aszerint, amint a csapatok fejlődése lehetséges, hol erősebb, hol alárendeltebb erőkkel hajtának végre. Igy tegnap is az ellenségnek súlyos veszteséget okozva több helyen is visszautasítottuk a hevesen támadó oroszokat, akik egészen torlaszunkig hatoltak. Ezekben a harcokban az **ellenségnek ismét 600 embere maradt fogolyként hatalmunkban.**

Az utóbbi napokban a Kárpátokban uralkodó kedvezőtlen időjárás az ezen a harevonalon alkalmazott seregtestekkel szemben egészen rendkívüli követelményeket támaszt. A csapatok az ellenséggel állandóan érintkezve éjjel-nappal hareban állanak s gyakorlati kemény hidegben és nagy hóban is kénytelenek támadásokat végrehajtani vagy a védelemben a többnyire túlerős támadásokkal szemben helyt állani. **Derék csapataink magatartása, valamint minden egyes harcos, kinek ezen küzdelemben része van, határtalan dicséretet érdemel.** **Höfer,** altábornagy. (Miniszterelnökség sajtóosztálya)

Angol álmok a Dardanellákról.

Budapest, márc. 9. (Tud. cen. táv.) A Daily Chronicle írja:

A Dardanellák egy „második Gibraltár”, melynek megszerzése a Földközítengeren véglegessé teszi Anglia uralmát. Nagybritánia most a legnagyobb, legnagyobb operációt végzi.

Az ügyes U. 2.

Budapest, március 9. (Tud. cen. táv.) A Magyarországnak Párisból jelentik, hogy **5-én a La Manche-csatornában a francia flotta ágyúzta az U. 2 német tengeralattjárót.** Három golyó találta és mégis elmenekült.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Szerda: Szibill.
Csütörtök: Obsitos.
Péntek: Délibáb utca 7. (Bemutató előadás.)
Szombat: Művészest.
Vasárnap délután: Lengyelvér.
Vasárnap este: Katica. (Ujdonság.)

Az obsitos. Régebben nem látott, roppant kedves operette lesz műsoron csütörtökön este. Az operett-ensemble az Obsitost eleveníti fel azzal az érdekességgel, hogy a címszerepet **Binder Károly** játssza, a

Szigligeti színháznak volt baritonistája, aki csak nemrég tért haza a harcterről. Piroskát, az operette fő női szerepét Sz. Zsigmondy Anna urasszony énekli, akinek fellépteit most, amióta a közkedvelt művész nőgyakrabban látható a színpadon, a közönség állandóan a legmelegebb érdeklődéssel kíséri.

KÖZGAZDASÁG

A kukoricáról.

Március 15-ig maradnak a 27-30 koronás árak. — A február 23-ig kötött család szerződésnek érvénytelenek. — Siessenek a tulajdonosok önként felajánlani a kukoricát. — Március 15. után következik a zár alá vétel és rekvirálás.

Ma már országszerte mindenhol ismeretes a kormánynak az az intézkedése, hogy mindazok a termelők, akik meglévő kukorica készletüket vagy annak egy részét, eladásra az Országos Gazdasági Bizottságnak február 15-étől március 1-ig önként maguk szántából felajánlották az eladott kukoricáért kedvezményes árakat kapnak. Még pedig 27-30 koronát métermázsánként.

Ehhez a rendelkezéshez most legutóbb még két legújabb kormányintézkedés járul. Egyik az, hogy az önkéntes felajánlás idejét a földmivélségi miniszterium március 15-éig meghosszabbította. Ami azt jelenti, hogy addig az ideig maradnak érvényben a kedvezményes (27-30 koronás) árak.

Másik intézkedés pedig az, hogy a kormány elrendelte a március 15-ike után bárhol az országban található kukoricának zár alá vételét. Ez meg nem egyéb, mint első lépés a rekviráláshoz. Ha pedig erre kerül a sor, akkor magától értetődően a rekvirálás a már megállapított maximális áron történik, vagy 7-8 koronával alacsonyabb áron, mint amennyit a kukoricáját március 15-éig önként felajánló tulajdonos elérhet, ha feleslegét a hatóságnak adja el.

Ezzel a kettős intézkedéssel áll azonban összefüggésben még egy harmadik kormányrendelet is. Az nevezetesen, hogy érvénytelen a kukoricára vonatkozó minden olyan adásvételi szerződés, mely február 15-től, február 23-ig lefolyt időközben az eladó kijátszására számítva, a vevő részéről azzal a céllal kötött, hogy a tulajdonostól a kedvezményes árnál olcsóbban vásároljon kukoricát, önmaga azonban ugyanazt a 27-30 koronás áron ajánlja fel az Országos Gazdasági Bizottságnak.

Az ilyen spekulációs ravaszságból létrejött szerződés érvénytelen. Ellenben érvényes az olyan eladás, mikor valaki — bármi olcsó áron is — hízalási célokra vette a kukoricát. Ugyiszintén érvényes akkor is, ha a vevő már átvette és elszállította az eladótól a kukoricát.

Mindezeknek a kormányintézkedéseknek magyarázata és jelentősége a következő:

A kedvezményes árak megállapításáról szóló rendelet a háborús körülmények folytán az ország sok helyére, különösen távolabbi részeibe késedelmesen jutott el. Ellenben Budapesten azon melegében megtudták az összes üzerek és gabonakereskedők. Táviratokban meg telefonon azonnal utasították tehát vidéki ügynökeiket: vásároljanak mentül több kukoricát olyan tulajdonosoktól, akiknek még sejtelmük sem volt arról, hogyha maguk szántából felajánlják eladásra készletüket az Országos Gazdasági Bizottságnak, akkor 27-30 koronát kaphatnak métermázsájáért. Adták hát jóhiszeműen az árut olcsóbban az ügynököknek, akik viszont azonnalmód felajánlották a megszabott magasabb áron a Gazdasági Bizottságnak. Hát ezt a csunya nyeresz-

kedési manipulációt semmisíti meg a kormány, mikor kimondja, hogy az eféle kötés érvénytelen.

Azért, akinek még tényleges birtokában van a kukoricakészlet, vagy egyáltalában van kukoricája, az még mindig jól járhat, mert az újabb intézkedés szerint március 15-éig felajánlhatja s akkor megkapja a kedvezményes 27-30 koronás árakat. Azonban azonban már következik a zár alá vétel, esetleg a lefoglalás, amikor aztán jóval olcsóbban lesz kénytelen kukoricáját a közönségre átengedni.

Minden tulajdonosnak saját érdekében áll tehát, hogy az üdvös kormány intézkedéseinek fontosságát megértse s magajószántából ajánlja fel a tengerijét addig amíg lehet, tehát e hónap 15-ikéig, mert a 27-30 koronás tengeri ár bizony jobb, mint a nyolc koronával kisebb.

SZERKESZTŐI PÓSTÁJA

Egy előfizető. Annak a bizonyos urak a fegyelmi ügyéről mi is tudunk, de éppen mert illetékes fórumok, a fegyelmi hatóság és a büntető bíróság foglalkoznak az esettel, nem tartjuk helyesnek, hogy az illetékes tényezők állásfoglalása előtt pertraktáljuk a kérdést. Eljön mindennek a maga ideje.

Tisztviselő, Temesvár. A Komlóssy — Lukács ügy fegyelmi utra terelgetvén, megvárjuk az illetékes fórum nyilatkozatát s addig az ügygel nem foglalkozhatunk. Annak idején azonban a kapott igen érdekes levelet felhasználjuk.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KÁROLY.

Bérszántás gézekével.

A nagyvárad latin szertartású káptalan iklódi gazdaságában levő 20 H. P. Jowler féle gézekével a f. év április, május havára bérszántást felvállalunk. Bővebb felvilágosítást nyújt Iklód pusztán u. p. Nagyvárad. Jancsó Lajos urad. számtartó. Telefon: 495.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Biztosítjuk a közönséget, hogy a
Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelés után házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeltes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Cellárok,

l v i á m p á k

Állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/2 lóerőtől mindössze nagyságban.

Főszereklő telefonja 55. sz.

Első osztályú száraz szőlőkarók

bármely mennyiségben kaphatók
Weiszberger és Társa
tüzifa telepén, a nagyvárad-velencei vasutállomásnál.

Telefon: 688.

Első nagyvárad-i cementipar.

Készítünk granitó, terazzo, műkö és minden e szakmába vágó munkákat, házi csatornázásokat a városi mérnöki hivatal előírása szerint, személyes felügyelet mellett. Kivonatára angol cölöset berendezéseket a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett a legteljesítményesebb és legmesszebb menő jótállás mellett készítünk. A nagyerdemű közönség becses partfogását kerli tisztelettel

NUTTA JAKAB

cement és betonművek vállalata.
Szaniszló-utca 67. szám. (Saját ház.)

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Biharvármegye alispánjától.

2056—1915.

Hirdetmény.

Biharvármegye 600 waggon liszt szükséglete, 200 vagon buza, 400 vagon tengeri lisztben lett megállapítva. Ez körülbelül megfelel 240 vagon buza és 560 vagon tengerinek. Ezen gabona félék megőrlésére ezennel versenytárgyalást hirdetek, melyre az ajánlatok írásban adandók be hozzám.

A malmok ajánlata akár az egész mennyiségre, akár annak egy részére vonatkozhatik oly formán, hogy a malom által vállalt mennyiség megőrlése a malomra nézve minden körülmény között kötelező, a vármegyére nézve azonban a szerződő malom részére a vállalt mennyiségű gabona kiadása csak az esetben, ha a kikötött élelmi gabonát az Országos Gazdasági Bizottságtól megkapja, illetve azt idejére szállítani lehet.

A malom az általa őrlésre elvállalt gabonafélét az Országos Gazdasági Bizottságtól a kijelölt vasútállomáson átveszi és készpénzzel kifizeti. Viseli a zsák, továbbá a szállítás és malomba fuvarozás, őrlés és a vármegye által kijelölt árusítóhoz való szállítási költségeket.

Kötelezi magát a malom, hogy az átvett gabonát a vármegye által szerződésileg meghatározott módon megőrli s abból a megállapított arányban és meghatározott lisztet s korpát állítja elő és azt a vármegye által megállapított áron adja el a vármegye által kijelölt hatósági elárusítóknak.

A malmok által vállalt költségek s vállalkozói nyereség a gabona maximális ár és a liszt maximális ára közti különbözetében kell fedezetet találni.

Ezen vállalt kötelezettség biztosítására a vállalt métermázsa arányában készpénzben megfelelő biztosítékot tesznek le.

Fenntartom magamnak a jogot, hogy az ajánlatok közül bármelyiket elfogadhassam. Az írásba foglalt ajánlatok f. évi március hó 15-ig nyújtandók be.

Nagyvárad, 1915. március 6.

Fráter Barnabás,
alispán.

Nagyvárad város tanácsának árverési küldöttségétől.

1448—915.

Árlejtési hirdetmény.

A városi tanácsától nyert megbízás folytán a honvéd tüzér lakotya belső területén teljesítendő kavicsolási és köröskő burkoló munkák vállalatba adása céljából folyó évi március hó 29 napján d. e. 10 órakor a városban bizottsági termében nyilvános árlejtést fogok tartani.

A vállalatba adandó munkálatok a következők:

- a) Makadam szerű kavics burkolat készítése köröskőből.
- b) Rostaalj terítése körös kavicsból.
- c) Köröskő burkolat készítése.

A munkálatok a munka átadásakor azonnal megindítandók és az összes munkák az első munkaszakasz átadásától számítva legkésőbb három hónap alatt befejezendők.

Vállalkozó munkálatait a fő vállalkozó előrehaladása arányában tartozik elkészíteni, az utolsó területre átadásától számítva négy hét alatt azonban az összes hátralevő munkálatokat befejezni tartozik. Ehez képest a három havi befejezési határidő esetleg meg fog hosszabbítani.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 5 százaléka teendő le a városi házipénztárba.

A bánatpénz készpénzben, vagy óvadék képes értékpapirokban tehető le.

A bánatpénzt az ajánlatához csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata csatolandó az ajánlatához.

Az ajánlatok csak írásban alulírott küldöttségi elnök kezéhez 1915. március hó 29 napjának délelőtti 10 órájáig adhatók be. Az ajánlatok a nyilvános árlejtésben fognak felbontatni. Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel látandók el és csak szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. A borítékon megjelölendő a munkálat, amelyre az ajánlat vonatkozik.

Ajánlat csakis az egységárak megjelölése mellett tehető ebből a célból a város ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket becsajt a pályázók rendelkezésére vagyis az ajánlattevőknek maguknak kell azon egységárakat kitüntetni, melyek mellett a munkálatok végrehajtását kötelezik.

A fenti vállalatra vonatkozó általános és részletes feltételek ártételekkel ki nem töltött költségvetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a feltételek és költségvetések 10 koronáért megszerezhetők.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy jelen hirdetményt, az árlejtési feltételeket, ártételekkel ki nem töltött költségvetéseket és terveket ismeri és azokat magára kötelezőnek elfogadja.

A közszállítási szabályrendeletnek a hazai gyártmányok és magyar honos műszaki erő stb. alkalmazására vonatkozó határozásai minden ajánlattevőre feltétlenül kötelező. Az összes munkálatok csak egy fő vállalatnak adatnak ki miért is egyes munkanemekre tett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlattevő tett ajánlata azonnal és mindaddig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés meg nem történik, ellenben Nagyvárad városát csakis az árlejtés eredménye felett hozandó határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetve a városi hatóság előtt még ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város közönsége fenntartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakon tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg újabb árlejtést tartthasson.

Nagyvárad, 1915. március 3.

Komlóssy József,
tanácsnok, küld. elnöke.

Katonai ruhákat

az összes fegyveresnek részére, a mai órákon által előkészítendő és gyorsan készit Darabont Gy. és Tsa elsőrendű polgári és katonai ruházati intézete. A legújabb szövet különlegességek, stílus és tóni habótokra feltöltésre állandóan raktáron. Nagyvárad, Szilágyi-Dezse-utca 6. Sonnenfeld palota. Telefon 980. szám

Ipari foglalkozású népfelkelők összeírása.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur f. évi február 23-án 1322-1915. eln. sz. a. kiadott körrendeletével elrendelte; hogy a város területén tartózkodó vas (fém) esztergályos, lakatos (géplakatos), szerszámkészítő, kovács, maró, vas vagy fémöntő (mintázó) műszerész, precisions műszerész, ólomforrasztó, bádogos, ács, nyerges vagy szíjgyártó, timár, cipész vagy csizmadia, szabó és jelenleg szénbányákban nem dolgozó (munkanélküli) kőszénbányamunkás, vajár, (csillós egyéb speciális kőszénbányamunkás) foglalkozású B) alosztályú népfelkelésre kötelezett egyének azonnal névszerint összeírassanak.

Ennek folytán felhívom a Nagyvárad város területén tartózkodó s a fentemlített foglalkozású összes:

1. 1892., 1893. és 1894. születésű, továbbá az 1878—1890. években született és az 1914. évi október 1-től 20-ig (az északi vármegyék területén szept. hó 14—16-ig) továbbá az 1914. évi november hó 16-tól dec. 31-ig terjedő időben megtartott rendes, valamint a későbbi utóbemutató szemléken népfelkelési fegyveres szolgálatra „alkalmatlanok” talált B) alosztályú népfelkelésre kötelezettek:

2. ugyancsak a fentebb felsorolt foglalkozású s a fenti 1. pontban említett születési évfolyamokhoz tartozó azon „alkalmatlanok” talált B) alosztályú népfelkelésre kötelezettek, akik tényleges szolgálatra történt bevonulásuk után megállapított foglalkozások alapján mint fegyveres szolgálatra „alkalmatlanok” elszabadságoltattak:

3. ugyancsak a fentebb felsorolt foglalkozású 1872—1877. években született B) alosztályú népfelkelésre kötelezettek (kik a külön kibocsátott hirdetményeik a népfelkelő bemutató szemlére való jelentkezésre amugy is felhivatnak),

hogy folyó évi március 4-től március hó 9-ik napjának d. u. 5 órájáig bejárólóg a városi tanács katonai ügyosztályánál (Városháza II. emelet 33 számú szoba) okvetlenül jelentkezzenek.

Az 1890. évi XXI. tc. 4. §-a értelmében azon egyén, ki ezen behívásuk nem engedelmelkedik, amennyiben mulasztása nem véltén, vétséget követ el, ha azonban a mulasztás 8 napnál tovább tart, a eselekmény büntetett képes, a vétség büntetése: egy hónaptól három hónapig terjedő fogság, a büntetést hat hónaptól két évig terjedő börtön.

Nagyvárad, 1915. március 3-án.

Blomány Ferenc,
katonai ügyi tanácsnok.

Kiadó legelő terület.

A nagyvárad latin szertartású káptalan Begécsi gazdaságában (Geszt község határában) kiadó mintegy 300 kat. hold legelő terület a folyó, esetleg 3 évre. Bővebb felvilágosítást nyújt Iklód pusztá u. p. Nagyvárad. Jancsó Lajos uradalmi számtartó. Telefon: 495.